

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРОЕКТУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ РЕКЛАМИ

для студентів спеціальності 022 «Дизайн»
освітнього рівня першого (бакалаврського)
спеціалізації «Дизайн реклами»

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 1851/19
(підпис) _____ (прізвище, ініціали)
« _____ » _____ 2019 р.

Київ – 2019

Розробник:

Кравченко Наталія Іванівна, кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри дизайну Інституту мистецтв Київського університету імені Грінченка.

Викладач:

Рибінський Борис Антонович, викладач кафедри дизайну Інституту мистецтв Київського університету імені Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри дизайну Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 10 від «12» вересня 2018 р.

Завідувач кафедри
дизайну _____

Н.І.Кравченко

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
022 «Дизайн»

« 16 » вересня 2018 р.

Гарант освітньо-професійної програми

022 «Дизайн» _____ В. В. Михалевич

Робочу програму перевірено

« ___ » _____ 2018 р.

Заступник директора

з науково-методичної та навчальної роботи _____ А. О. Таранник

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « ___ » ___ 20__ р., протокол № ___

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « ___ » ___ 20__ р., протокол № ___

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « ___ » ___ 20__ р., протокол № ___

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « ___ » ___ 20__ р., протокол № ___

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристики дисципліни за формами навчання	
	денна	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120	
Курс	3	
Семестр	5	6
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
<i>Аудиторні</i>	28	28
<i>Модульний контроль</i>	4	4
<i>Семестровий контроль</i>	-	-
<i>Самостійна робота</i>	28	28
Форма семестрового контролю	-	-

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни:

Опанування студентами теоретичних знань та практичних навичок у галузі поліграфічних технологій та матеріалів у контексті реалізації об'єктів графічного дизайну і реклами. Розвиток проектної культури студентів-дизайнерів у технологічному аспекті, що відповідає наближенню навчального процесу до специфіки реальної практики у дизайн-проекуванні.

Завданнями вичення курсу «Проектування об'єктів реклами» є:

- набуття базових знань з основ композиції і проектної графіки
- ознайомлення з основами пропедевтики та основними засобами та методами композиції

- Засвоєння основних прийомів створення проектів середньої складності в програмних середовищах Adobe Photoshop, Illustrator, Indesign.
- Придбання практичних навичок в виконання проектів на комп'ютері.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до профілю програми бакалавра дизайну формуються *загальні* та *фахові* компетентності.

Загальні компетентності (світоглядна, громадянська, комунікативна, інформаційна, науково-дослідницька, самоосвітня), а саме:

- Здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань.
- Здатність до ефективного використання інформаційних технологій у соціальній та професійній діяльності.
- Володіння інформацією щодо об'єктивного стану ринку дизайнерських послуг.
- Уміння оцінювати й модифікувати освоєні наукові методи і засоби дизайн-діяльності.
- Обізнаність в особливостях проектної діяльності, готовність до її реалізації.
- Здатність до нестандартних рішень типових задач і здатність вирішувати нестандартні завдання.
- Здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку.
- Спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію.

Фахові компетентності базові (Організаційна, Мистецтвознавча) та спеціальні (Проектно-творча, Технологічна), а саме:

- Здатність планувати, організовувати, координувати, контролювати та оцінювати дизайнерську діяльність та взаємодію її суб'єктів.
- Володіння професійним термінологічним апаратом.
- Знання історії та теорії стилів, напрямів і течій у мистецтві й дизайні.
- Здатність використовувати у практичній діяльності досвід світової та вітчизняної шкіл дизайну, методів та авторських прийомів провідних дизайнерів.

- Володіння різними методиками проектування об'єктів графічного дизайну (поліграфічна продукція, пакування, фірмовий стиль, плакат, книжкова графіка, носії реклами, медіа-простір тощо).
- Володіння знаннями й уміннями у галузі інформатики та комп'ютерних технологій з дизайн-проектування.
- Здатність до формування необхідного обсягу фахової інформації з різних джерел (електронних, письмових, архівних і усних) для виконання конкретного дизайнерського завдання.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Знання:

- Вплив на споживача колірного поєднання в рекламних макетах
- Макетування необхідних елементів проекту в програмних середовищах Adobe Photoshop, Illustrator, Indesign.
- Основні поняття композиції елементів друкованої продукції (плакати, буклети, книжкова продукція).

Практичні навички та уміння:

- працювати з векторною графікою в програмі Adobe Illustrator використовуючи стандартні об'єкти, трасування та редагування уже створених або відсканованих зображень;
- виконання композицій до вибраної теми;
- працювати з графічними програмами та програмою верстки
- розробляти проекти багатосторінкової продукції;
- виконувати творчі роботи у вигляді рекламного буклету, плакату, календаря;

Програмні результати навчання:

- Здатність до застосування засобів художньо-образної композиції
- Готовність до фахової діяльності в галузі графічного дизайну, дизайну реклами
- Здатність до науково-дослідницької діяльності у сфері дизайну. Творчий підхід у вирішенні нестандартних завдань.
- Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху.

Спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію. Здатність до самоосвіти, самоаналізу і самовдосконалення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- основні терміни та поняття зі сфери компонування об'єктів реклами,
- а саме – журнальної та плакатної продукції;
- основні робочі етапи процесів проектування та зміст роботи дизайнера у різних галузях мистецтва;
- характеристики та специфіку основних засобів проектування, художнього оформлення продукції;
- основні види зображень та оригіналів для друку, їх характеристики;
- основні технологічні вимоги до макетів друкованої продукції;
- застосування сучасного програмного забезпечення для дизайну.

вміти:

- компонувати об'єкти графічного дизайну у відповідності до технологічних вимог друку.
- Створювати елементи зображень оригіналів та відтворювати їх за допомогою комп'ютера.
- готувати та подавати проектно-графічні матеріали
- володіти технологіями та методами виконання елементів книжкової та іншої друкованої продукції.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва змістовних модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					самостійна
			Аудиторна					
			лекції	семінари	практичні	лабораторні	МКР	
Змістовий модуль 1. Основи проектування в створенні об'єктів реклами								
1	Тема 1. Принципи побудови зображувально-шрифтових композицій в об'єктах реклами.	6	2					4
2	Тема 2. Створення рекламного флаєру для вибраного бренду.	8				4		4
3	Тема 3. Створення рекламного плакату для різних споживацьких аудиторій.	12				6		6
	МКР	2					2	
Змістовий модуль 2. Специфіка розробки фірмового стилю.								
4	Тема 4. Створення театральної афіші..	8				4		4
5	Тема 5. Розробка основних елементів брендбуку.	10				6		4
6	Тема 6. Розробка макету рекламної брошури в програмі Indesign.	12				6		6
	МКР	2					2	
	Всього за 5 семестр	60	2			26	4	28
6 семестр								
Змістовий модуль 3. Основи проектування в створенні об'єктів реклами								
7	Тема 7. Створення рекламного пакування для медичного препарату вибраного бренду.	12				6		6

8	Тема 8. Створення візуалізації пакування для медичного препарату вибраного бренду.	16				8		8
	МКР	2					2	
Змістовий модуль 4. Специфіка розробки фірмового пакування для просування на споживчий ринок								
	Тема 9. Створення рекламного плакату.	12				6		6
	Тема 10. Адаптація плакату для носіїв зовнішньої реклами.	16				8		8
9	МКР	2					2	
	<i>Всього за 6 семестр</i>	60	0			28	4	28
8	<i>Усього</i>	120	2			54	8	56

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5 СЕМЕСТР

Змістовий модуль 1. Основи проектування в створенні об'єктів реклами.

Лекція 1. (2 год.) Принципи побудови зображувально-шрифтових композицій в об'єктах реклами.

Практичне заняття 1. (4 год.)

Створення рекламного флаєру для вибраного бренду.

Послідовність виконання завдання

1. Визначитись з темою та назвою.
2. Знайти положення текстових та графічних елементів на ескізі.
3. Виконати оригінал композиції на комп'ютері за допомогою програми Adobe Illustrator, Adobe Photoshop.
4. Підготовка до друку на аркуші ф. А-4.

Література: 1 – 17.

Практичне заняття 2. (6 год.)

Створення рекламного плакату для різних споживацьких аудиторій.

Послідовність виконання завдання

1. Знайти композицію та форму елементів на ескізі.
2. Створити елементи потрібної форми та кольору.

3. Виконання та завершення роботи на комп'ютері за допомогою програми Adobe Illustrator та Adobe Photoshop.

Література: 11 – 17

Змістовий модуль 2. Специфіка розробки фірмового стилю.

Практичне заняття 3. (4 год.)

Створення театральної афіші.

Послідовність виконання завдання

1. Знайти форму елементів на ескізі.
2. Створити елементи потрібної форми.
3. Виконати композицію в матеріалі на аркуші ф. А-2.

Література: 11 – 17

Практичне завдання 4. (6 год.)

Розробка основних елементів брендбуку.

Послідовність виконання завдання

1. Знайти шрифти і колір елементів на ескізі.
2. Створити основні складові композиції.
3. Виконання та завершення роботи на комп'ютері за допомогою програми Adobe Illustrator, Adobe Photoshop, Indesign.
4. Підготовка до друку.

Література: 11 – 17

Практичне завдання 5. (6 год.)

Розробка макету рекламної брошури в програмі Indesign.

Послідовність виконання завдання

1. Знайти шрифти і колір елементів на ескізі.
2. Створити основні складові рекламної брошури.
3. Виконання та завершення роботи на комп'ютері за допомогою програми Adobe Illustrator, Adobe Photoshop, Indesign.
4. Підготовка до друку.

Література: 11 – 17

6 СЕМЕСТР

Змістовий модуль 3. Основи проектування в створенні об'єктів реклами. Принципи розробки пакування для просування нового продукту на споживчий ринок.

Практичне заняття 6. (6 год.)

Створення пакування медичного препарату для вибраного бренду.

Послідовність виконання завдання

5. Визначитись з темою та назвою.
6. Знайти положення текстових та графічних елементів на ескізі.
7. Виконати оригінал композиції на комп'ютері за допомогою програми Adobe Illustrator, Adobe Photoshop.
8. Підготовка до друку.

Література: 1 – 17.

Практичне заняття 7. (8 год.)

Створення візуалізації пакування медичного препарату для вибраного бренду з метою використовувати її у рекламних макетах.

Послідовність виконання завдання

1. Знайти зручне положення для пакування.
2. Створити елементи об'ємної форми, тіні та напівтони.
3. Виконання та завершення роботи на комп'ютері за допомогою програми Adobe Illustrator та Adobe Photoshop з реалістичною імітацією.

Література: 11 – 17

Змістовий модуль 4. Специфіка розробки рекламних макетів для поліграфії та зовнішньої реклами.

Практичне заняття 8. (6 год.)

Створення рекламного плакату для просування медичного препарату.

Послідовність виконання завдання

4. Обрати розмір, розробити декілька варіантів, обрати кращий.
5. Створити кращий варіант у програмі Adobe Illustrator.

6. Підготувати до друку за технічними вимогами.

Література: 11 – 17

Практичне завдання 9. (8 год.)

Адаптація макету рекламного плакату медичного препарату під розміри носіїв зовнішньої реклами.

Послідовність виконання завдання

5. Обрати носій, зробити начерки варіантів адаптації.

6. Створити адаптований макет в розмірі Сіті-лайту на комп'ютері за допомогою програм Adobe Illustrator та Adobe Photoshop.

7. Підготовка до друку.

Література: 11 – 17

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

5 семестр					
Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовний модуль 1		Змістовний модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	-	-
Відвідування семінарських занять	Не передбачено навчальним планом				
Відвідування практичних занять	1	5	5	8	8
Робота на семінарському занятті	Не передбачено навчальним планом				
Виконання завдань практичної роботи	10	2	20	3	30
Робота на лабораторному занятті	Не передбачено навчальним планом				
Виконання завдань лабораторної роботи	Не передбачено навчальним планом				
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
	Разом	-	66	-	78
Максимальна кількість балів		144			

6 семестр					
Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовний модуль 3		Змістовний модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	Не передбачено навчальним планом				
Відвідування семінарських занять	Не передбачено навчальним планом				
Відвідування практичних занять	1	7	7	7	7
Робота на семінарському занятті	Не передбачено навчальним планом				
Виконання завдань практичної роботи	10	2	20	2	20
Робота на лабораторному занятті	Не передбачено навчальним планом				
Виконання завдань лабораторної роботи	Не передбачено навчальним планом				
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом		-	62	-	62
Максимальна кількість балів		124			

6.2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА КРИТЕРІЇ ЇЇ ОЦІНЮВАННЯ

№ з/п	Змістовий модуль та теми курсу	Години на виконання, передбачені ТП	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль 1				
1	Створення рекламного флаєру для вибраного бренду.	4	практичне заняття	5
2	Створення рекламного плакату для різних споживацьких аудиторій.	4	практичне заняття	5
3	Створення театральної афіші.	6	Практичне заняття, модульний контроль	5
Змістовий модуль 2				
4	Розробка основних елементів брендбуку.	4	практичне заняття	5

5	Розробка макету рекламної брошури в програмі Indesign	4	практичне заняття	5
6	Виконати композицію на вільну тему на комп'ютері за допомогою програми Adobe Illustrator, Adobe Photoshop	6	практичне заняття, модульний контроль	5
Усього за 5 семестр		28		30
<i>Змістовий модуль 3</i>				
7	Вивчення аналогів. Пошук матеріалів. Розробка варіантів дизайну.	6	практичне заняття	5
8	Візуалізація різних проєкцій пакування. Імітація реалістичності.	8	практичне заняття, модульний контроль	5
<i>Змістовий модуль 4</i>				
9	Створення ескізів, варіантів композицій для плакату.	6	практичне заняття	5
10	Створення адаптації для Біл-борду, та підготовка до друку.	8	практичне заняття, модульний контроль	5
Усього за 6 семестр		28		20
Усього		56		50

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:

1. своєчасність виконання;
2. повнота обсягу виконання;
3. якість виконання;
4. самостійність виконання;
5. виявлення ініціативності;
6. виявлення творчого підходу.

6.3. ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль здійснюється в процесі навчальної діяльності студента за навчальними елементами змістового модулю.

Модульний контроль здійснюється окремо у вигляді перегляду творчих робіт (портфоліо-контроль).

Критерії оцінювання	Кількість балів
студент виконав роботу у зазначений термін і на високому рівні, відповідно до програми курсу; володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на високому рівні; здатний грамотно визначати й ефективно виконувати навчальне завдання; продемонстрував старанність, самостійність, ініціативу, активність, творче ставлення у процесі виконання усіх завдань	21 – 25
виконав в зазначений термін весь обсяг роботи відповідно до програми курсу, але з незначними недоліками; володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на високому рівні; здатний грамотно визначати основні навчальні задачі та знаходити способи їх вирішення, але в окремих випадках допускає незначні помилки в процесі їх вирішення; продемонстрував старанність, самостійність, активність, відповідальне ставлення у процесі виконання завдань	17 – 20
виконав весь обсяг роботи відповідно до програми, але з певними недоліками; не завжди демонстрував здатність визначати основні навчальні задачі та знаходити вірні способи їх, свідомо використовувати теоретичні знання, застосовувати практичні вміння; виявив здатність грамотно, але недостатньо самостійно виконувати навчальне завдання; продемонстрував старанність, відповідальне ставлення, але недостатнє уміння у процесі виконання завдань	13 – 16
завдання виконано у неповному обсязі, у процесі їх виконання допускалися помилки; студент в цілому виявив посередній рівень знань, умінь, навичок, допускав помилки у плануванні та самоорганізації; недостатньо виявив самостійність, ініціативу у процесі вирішення навчальних задач; завдання курсу були виконані з помилками, неохайно, подані на перевірку не своєчасно, ставлення студента до навчання недостатньо відповідальне.	9 – 12
завдання виконано в неповному обсязі, у процесі їх виконання виявлено чимало помилок; студент виявив лише мінімально можливий допустимий рівень знань, умінь, навичок, виявив неготовність грамотно і самостійно планувати й організовувати виконання завдань; завдання курсу були виконані в неповному обсязі, неохайно, з помилками, подані на перевірку не своєчасно, ставлення студента до навчання недостатньо старанне та відповідальне.	5 – 8
завдання не виконані; студент виявив незадовільний рівень знань, умінь; невміння послідовно, аналізувати результати власної діяльності; завдання курсу були виконані в неповному обсязі, неохайно, з суттєвими помилками, подані на перевірку не своєчасно; безвідповідальне ставлення студента до виконання завдань.	1 – 4

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ПРОЕКТУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ РЕКЛАМИ»

5 семестр – разом 60 год., з них лекційні – 2 год., лабораторні – 26 год., самостійна робота – 28 год., МКР – 4 год.

6 семестр – разом 60 год., з них лабораторні – 28 год., самостійна робота – 28 год., МКР – 4 год.

5 семестр			6 семестр		
Модулі	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Модулі	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4
Назва модулів	Основи проектування в створенні об'єктів реклами	Специфіка розробки фірмового стилю	Назва модулів	Основи проектування в створенні об'єктів реклами	Специфіка розробки рекламних макетів для поліграфії та зовнішньої реклами
бали	66 б.	78 б.	бали	62 б.	62 б.
Лекції	Тема 1. Принципи побудови зображувально-шрифтових композицій в об'єктах реклами.				
Відвідування лекцій	1 б				
Практичні заняття	Створення рекламного флаєру для вибраного бренду.	Створення театральної афіші	Практичні заняття	Створення пакування медичного препарату для вибраного бренду .	Створення рекламного плакату для просування медичного препарату.
	Створення рекламного плакату для різних споживацьких аудиторій	Розробка основних елементів брендбуку		Створення візуалізації пакування медичного препарату для вибраного бренду з метою використовувати її у рекламних макетах	Адаптація макету рекламного плакату медичного препарату під розміри носіїв зовнішньої реклами.
		Розробка макету рекламної брошури в програмі Indesign			
Відвідування практичних занять	5 б	8 б	Відвідування практичних занять	7 б	7 б
Загальна кількість балів за практичні заняття	20 б	30 б	Загальна кількість балів за практичні заняття	20 б	20 б
Самостійна робота	Ср № 1-3 (15 б)	Ср № 4-6 (15 б)	Самостійна робота	Ср № 7-8 (10 б)	Ср № 9-10 (10 б)
Види поточного контролю	МКР 1 – 25 балів	МКР 2 - 25 балів	Види поточного контролю	МКР 3 - 25 балів	МКР 4 - 25 балів
Підсумковий бал	144 б.		Підсумковий бал	124 б.	

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Бургес П., Вуд Б. 1000 способів шрифтового дизайну / П. Бургес, Б. Вуд. – М., 2005 (в репозиторії Університету Грінченка інд. код 3255).
 2. Королькова А. Живая типографика / А. Королькова. – М., 2007 (в репозиторії Університету Грінченка інд. код 3254).
 3. Куленко М.Я. Основи графічного дизайну: Підручник / М.Я. Куленко. – К.: Кондор, 2007 (в репозиторії Університету Грінченка інд. код 229).
 4. Лиска С. Бизнес графика: 500 работ, объединенных графической эстетикой и коммерческим успехом / С. Лиска. – М., 2010 (в репозиторії Університету Грінченка інд. код 2933).
- Смирнов С.И. Шрифт и шрифтовой плакат / С.И. Смирнов. – М., 1977 (в репозиторії Університету Грінченка інд. код 3258).

Додаткові:

5. Буковецкая О. А. Дизайн текста: шрифт, эффекты, цвет / О.А. Буковецкая. – 2-е изд., испр. – М.: ДМ К, 2000.
 6. Вильямс Р. Дизайн для НЕдизайнеров / Р. Вильямс. – СПб: Символ-Плюс, 2008 (в електронній бібліотеці кафедри дизайну).
 7. Вильямс Р. Дизайн для НЕдизайнеров / Р. Вильямс. – СПб: Символ-Плюс, 2008 (в електронній бібліотеці кафедри дизайну).
 8. Глазычев В.Л. О дизайне / В.Л. Глазычев. – М.: Искусство, 1970.
- Даниленко В.Я. Дизайн: підручник / В.Я. Даниленко. – Х.: ХДАДМ, 2003. – 320 с.
9. Устин В.Б. Композиция в дизайне. Методологические основы художественного формообразования в дизайнерском творчестве-М.: АСТ:Астрель, 2006
 10. Евстратова Е.Н. Графика-М.: РОСМЭН, 2003
 11. Антонович Е.А ; Захарчук-Чугай Р.В.; Станкевич М.У. «Декоративно-прикладне мистецтво» Навчальний посібник для студентів . Львів «Світ» 1992 р.

- 12.Беларусская станковая графика Мінськ 1978 р.
- 13.Волкотруб Т.И. «Основы художественного конструирования» Изд. «Выща школа» Киев 1988 г.
- 14.Волкотруб Т.І. «Бесіди про художнє конструювання» Вид. « Радянська школа» Київ 1978 р.
- 15.Гребенюк Г. Е. Основы композиции и рисунок., -К.: Техника,-1997 г.
- 16.Гуссман Генрих «О книге» М. Изд. «Книга» 1982 г.
- 17.Даниленко В. Я., Основы дизайна.-К.; 1996
- 18.Даниленко В. Я., Дизайн.-Харків ХДАДМ.; 2003 р.
- 19.Костенко Т.В. «Основы композиції та тримірного формоутворення» Харків ХДАДМ 2003 р.
- 20.Крвавич Д. П. и др., Украинское искусство, в 3-х ч,ч.1, 2003 р.
- 21.Крвавич Д. П. Украинское искусство, в 3-х ч, ч.2, 2004 р.
- 22.Курилич М. «Гуцульський орнамент» Л.К. Мейкер,УВЦ . Київ 2001 р.
- 23.Курушин В.Д. Графический дизайн и реклама 2001 р.
- 24.Михайленко В.Е. «Основы композиції геометричні аспекти художнього формоутворення» Київ «Каравела» 2004 р.
25. Чернышев О.В. «Формальная композиция» Минск ХАРВЕСТ 1999 г.